

Сучасна географія трудової еміграції з України

Трудова міграція з України — важливий чинник сучасної економіки.

За 2023-2025 роки чисельність трудових мігрантів значно зросла.

Причини трудової еміграції

Економічні причини

Низька зарплата, високий рівень безробіття

Соціальні причини

Відсутність гарантій, масштабна корупція

Політичні і освітні причини

Війна, нестабільність і пошук освіти за кордоном

Історичні передумови та тенденції

- 1

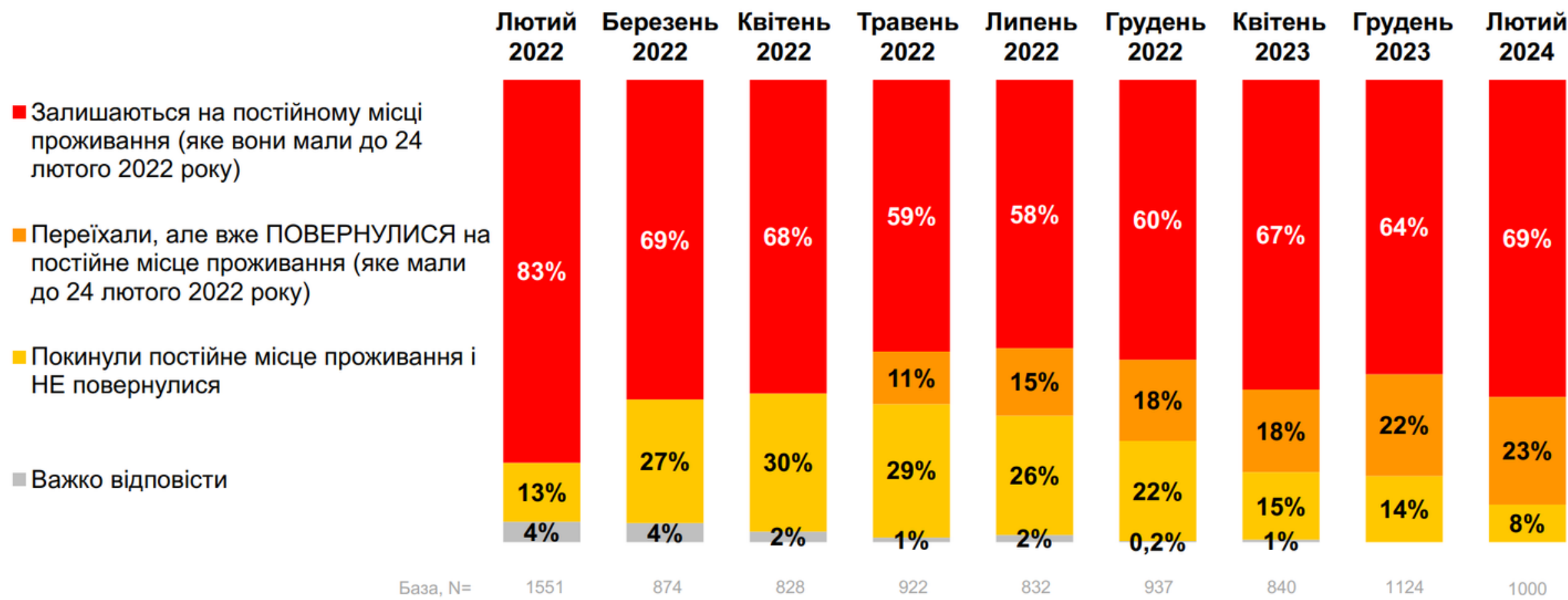
1990-ті роки
Початок масової трудової міграції після розпаду СРСР
- 2

2000-ні роки
Переважання країн СНД і перші поїздки до ЄС
- 3

Сучасність
Значне зміщення в бік країн ЄС та розширення галузей працевлаштування

МІГРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ ЧЕРЕЗ ВІЙНУ

Gradus

База: всі респонденти, N=1000
Яка з наведених нижче фраз найкраще відображає Ваші дії в ситуації війни росії проти України?

Основні напрямки сучасної трудової еміграції

Польща

Найпопулярніший напрямок, понад 1 млн мігрантів у 2024.

- Будівництво
- Сільське господарство
- Сфера послуг

Німеччина

Зростання попиту на кваліфікованих працівників.

- Високі вимоги до навичок
- Ринок праці розвинутий

Інші країни ЄС

Чехія, Італія, Іспанія, Португалія мають стабільний потік мігрантів.

- Різна специфіка працевлаштування
- Варіанти легалізації

Фактори вибору країни для міграції

Країна	Середня зарплата (€)	Вартість життя
Польща	800	Середня
Німеччина	1600	Висока
Італія	1200	Середня-висока
Чехія	900	Середня

Демографічний склад трудових мігрантів

Стать та вік

Серед трудових мігрантів переважають чоловіки — 60%, жінки становлять близько 40%. Більшість осіб перебувають у віковій групі від 25 до 40 років, що є найбільш активним і працездатним періодом життя. Окрім цього, спостерігається зростання кількості молоді, яка шукає можливості за кордоном для професійного розвитку та здобуття життєвого досвіду.

Освіта та кваліфікації

Попит на висококваліфікованих фахівців залишається суттєвим у таких галузях, як ІТ, медицина та будівництво. Багато мігрантів мають вищу освіту або спеціалізовані професійні навички, що відповідають потребам іноземних ринків праці. Крім того, зростає число робітників із середньою спеціальною освітою, які задовольняють попит на кваліфіковану робочу силу в промисловості та сфері послуг.

Сімейний стан

Значна частина трудових мігрантів — це одинаки, однак помітна тенденція до збільшення кількості сімейних міграцій, коли разом виїжджають подружжя з дітьми. Це свідчить про прагнення забезпечити кращі життєві умови для усієї сім'ї та можливість інтеграції в країні прийому. Також спостерігається зростання числа міграцій, пов'язаних з возз'єднанням сімей.

Вплив міграції на економіку України

Позитивні аспекти

Великі грошові перекази підтримують економіку та родини.

Міграція сприяє підвищенню рівня освіти та професіоналізму працівників через набуття досвіду за кордоном.

Зменшується безробіття в Україні за рахунок трудової міграції.

Заробітчани інвестують у нерухомість, бізнес та розвиток рідних громад.

Негативні аспекти

Втрата кваліфікованих кадрів у критичних сферах.

Зменшується працездатне населення і зростає навантаження на соціальну систему.

Відтік молоді створює демографічні проблеми та уповільнює економічне зростання.

Потреба в удосконаленні державної політики для утримання та повернення мігрантів.

Державна політика щодо трудової міграції

Законодавство

Розробка та вдосконалення законів і нормативних актів, що регулюють трудову міграцію, з метою забезпечення захисту прав мігрантів та впорядкування процесів виїзду і повернення.

Угоди

Укладання двосторонніх та багатосторонніх угод з країнами-реципієнтами, які спрощують оформлення дозволів на роботу, забезпечують безпеку трудових мігрантів і сприяють взаємній співпраці в галузі міграції.

Підтримка мігрантів

Запровадження програм адаптації для трудових мігрантів за кордоном, а також ініціатив, що надають соціальну, юридичну та психологічну допомогу, зокрема підтримку їхніх сімей на території України.

Покращення політики

Постійний аналіз і удосконалення державної політики для мінімізації негативних наслідків трудової міграції, зокрема збереження кадрового потенціалу та забезпечення сталого розвитку економіки країни.

Висновки та перспективи

Основні тенденції

Зростання міграції в країни ЄС зберігається на високому рівні, незважаючи на глобальні виклики. Цей процес супроводжується збільшенням різноманітності країн призначення та професійної сфери мігрантів. Водночас зберігається значна частка сезонних і тимчасових трудових міграцій, що свідчить про тривалість та складність міграційних процесів.

Рекомендації

Необхідно посилити державну підтримку трудових мігрантів шляхом створення комплексних програм адаптації, юридичного супроводу та соціального захисту. Варто розробляти ініціативи, що полегшують інтеграцію мігрантів у приймаючі суспільства, а також підтримувати повернення та використання набутого досвіду в національній економіці. Особлива увага має приділятися захисту прав мігрантів і протидії нелегальній міграції.

Прогнози

Очікується, що попит на кваліфіковану робочу силу в країнах Європейського Союзу продовжить зростати, що відкриває нові можливості для українських мігрантів. Зростатиме потреба в спеціалістах різних галузей, зокрема в інженерії, ІТ та медичній сфері. Ці тенденції стимулюватимуть розвиток програм професійної підготовки та мобільності працівників.